

הסתגף הלבוי

כ"ט מנחם אב ה'תשע"ה 14.8.15

מגזין מס' 342

שבת פרשת ראה/ראש חודש אלול

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

המגזין מוקדש לעילוי נשמת בנימין בן משה ורחל

תכלית הבריאה – 'יהי אור'

ה"צמח צדק" סיפר: הבעל שם טוב מאוד חיבב אור, ואמר: אור בגמטריא 'רוז' - היודע סודו של כל דבר, מסוגל הוא להאיר את הדבר.

(על פי 'היום יום' ו' אלול)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

מטרת הבריאה

המטרה והתכלית של כל הנבראים שבעולם היא – שהאדם יעשה מהם 'אור'. וכל זמן שהאדם לא האיר עדיין את העולם באור התורה והמצוה – גם כשהצליח לגרש את ה'חושך' והרע (-"ישב ולא עבר עבירה"), אבל עדיין לא עשה מהעולם אור וטוב – לא מילא את תפקידו ולא השלים את מטרת הבריאה. כי תכלית כוונת כללות הבריאה ותכלית בריאת האדם היא לא רק בשביל עבודת ה'סור מרע' – הסרת החושך, כי אם, בשביל עבודת ה'ועשה טוב' – לעשות מהעולם אור.

וכמו שכל הבריאה תכליתה היא שהאדם יעשה ממנה 'אור', כן הוא גם בנוגע לבריאת מציאות ה'חושך', אשר התכלית והמטרה בבריאתו היא "לאהפכא חשוכא לנהורא", שהאדם על ידי עבודתו יהפוך את החושך לאור.

ענין זה שב'אור' (מטרת הבריאה כולה) מתבטא בחמשת הענינים הבאים: (א) המאמר הראשון שאמר הקב"ה הוא "יהי אור"; (ב) אור שנברא ביום הראשון, היה אדם מביט בו מסוף העולם ועד סופו; (ג) אור הוא בגימטריה 'רוז'; (ד) אור שנברא ביום הראשון "גנזו

(הקב"ה) בתורה"; (ה) בכל הבריאה (גם בנבראים שנתהוו לאחרי בריאת האור) נאמר "וירא אלוקים כי טוב" – ש"טוב" הוא ענין האור, ככתוב "וירא אלוקים את האור כי טוב".

א. בריאה הראשונה

הטעם לזה שדבר הראשון שנברא בעולם הוא אור – אף שמציאות האור אין בו, לכאורה, שום מעלה מצד עצמו וכל ענינו הוא – מה שמאיר לבני אדם [ולבעלי חיים וגם פועל (ומהנה) בצמחים], ואם כן איזה יתרון יש בבריאת האור כשלא היו עדיין אלו הנהנים ממנו –

אלא כמו שבפעולת בשר ודם, להבדיל, טרם שעושה איזה דבר, קובע הוא בתחילה את מטרת הדבר;

על דרך זה הוא כביכול למעלה, שבתחילה קבע הקב"ה את מטרת הבריאה, במאמר "יהי אור" (והכוונה בזה שצריך לעשות מהעולם 'אור' – לגלות את האלוקות שבעולם) ולאחרי זה – ברא את הבריאה (עולם) גופא.

זוהי הוראה גם לאדם (אשר ראשית כל, צריכים להאיר אצלו המטרה והתפקיד שלו, היינו שידע בבירור תכלית בריאתו בעולם, ורק אז – יכול הוא לגשת לפעולותיו ועבודתו); שכאשר ניעור משנתו ונעשה 'בריה חדשה' –

ג. אור בגימטריה 'רז'

ענין זה שבאור (מטרת הבריאה), מתבטא בזה ש"אור בגימטריה 'רז'". והרי, לכאורה, ענינו של אור הוא גילוי, ואילו 'רז' (סוד) הוא העלם (היפך הגילוי), ומהי השייכות של 'אור' ל'רז' (ובפרט שהם הפכים)?

וביאור הדבר, מכיון שהמטרה והתכלית של כל הבריאה היא 'אור', לכן תהיה התגלותו בגמר כל הבריאה, בגאולה האמיתית והשלימה (כדברי רז"ל בנוגע לאור שנברא ביום הראשון – שהוא אמיתת ענין האור שגנזו לצדיקים לעתיד לבוא), ועד אז הוא בהעלם – 'רז';

בדוגמת המטרה והתכלית של כל פעולה, שאף שבמחשבה ובכוונה היא קודם הפעולה, הרי בפועל ובגילוי באה היא לאחרי גמר הפעולה, וכל זמן שהפעולה לא נגמרה עדיין, המטרה היא בהעלם (שאף שהמטרה נרגשת גם בעת הפעולה, מכל מקום איננה בגילוי ממש).

וזוהי גם כן משמעות מאמר חז"ל שהאור שנברא ביום הראשון גנזו הקב"ה לצדיקים לעתיד לבוא – שלכאורה הרי כל מהות האור ותכלית בריאתו הוא להאיר, ולמה נגנז ונתעלם האור מיד אחר בריאתו – כי מכיון שאור זה הוא תכלית כל הבריאה, לכן תהיה התגלותו רק לעתיד לבוא – כאמור, בגמר כל הבריאה.

ד. גנזו בתורה

הטעם לזה שהאור שנברא ביום הראשון עמד הקב"ה וגנזו בתורה דוקא:

כשם שבכל פעולה, הרי התעלמות המטרה בה (עד לגמר הפעולה) היא בפרטי הפעולה, שמכיון שעל ידי פרטי הפעולות משיגים את המטרה, נמצא שהמטרה גנוזה היא בהם – כך הוא הדבר גם באור שנברא ביום ראשון, שהוא המטרה והתכלית של הבריאה כולה. שמכיון שהתגלות אור זה לעתיד לבוא הוא על ידי העבודה עכשיו בלימוד התורה וקיום המצוות (שגם

בכל יום ויום (בדוגמת יום הראשון של הבריאה), ועל דרך זה בכל שעה ושעה – אזי הדבר הראשון שצריך להיות קבוע ומונח אצלו הוא, שהמטרה של כל פעולותיו היא "יהי אור". ולאחרי הנחה והחלטה זו, יכול הוא לגשת לפרטי עשיותיו ופעולותיו.

וזהו גם מה שלפני המאמר "יהי אור" נאמר "בראשית ברא... את השמים ואת הארץ, והארץ היתה... וחושך...": על האדם לידע, שהגם שנבראו כבר שמים וארץ וכל צבאם, מכל מקום נמצאים הם במצב של 'חושך', והחובה עליו היא – להאירם.

כשאדם רוצה לפעול באיזה מקום ענין של קדושה, ורואה שהמקום הוא "תהו ובהו וחושך", עליו לדעת, שכשם שבכללות הבריאה – בתחילה "והארץ היתה... חושך" וכאשר "ויאמר אלקים יהי אור" הנה מיד "ויהי אור", ולאחרי זה היתה פעולת כל הבריאה מדרגה לדרגה עליונה יותר, ועד ליצירת האדם – בחיר הנבראים;

כן הוא בנוגע לכל 'יצירה' – יצירת ענין של קדושה באיזה מקום, שבאם רק תהיה לו החלטה תקיפה שהענין מוכרח להיעשות, אזי באחת נעשה 'אור' – אף במקום שהיה 'חושך' מקודם, ואחר כך הוא התחלת יצירת הענין בפועל, ובאופן של צמיחה מתמדת והליכה "מחיל אל חיל".

ב. מסוף העולם ועד סופו

מהטעמים על מה שהאור שנברא ביום הראשון האיר מסוף העולם ועד סופו: מכיון שהמטרה של כל הענינים שבבריאה (ממדרגה הכי עליונה עד למדרגה הכי תחתונה) היא – שייעשו לאור, הרי צריך להיות האור באופן כזה שיאיר בכל המדרגות שבעולם – "מסוף העולם ועד סופו" (לא רק בנוגע לרוחב העולם אלא גם בנוגע לאורכו – מבחינה הכי עליונה שבו ועד בחינה הכי תחתונה שבו).

כך הוא הדבר באור שנברא ביום ראשון (מטרת כל הבריאה) שיש בו שתי מדרגות אלו:

(א) מדרגת האור **עצמו** (עצם האור) כמו שהוא ביום ראשון, לפני התהוות שאר הנבראים של הבריאה, ואז היה האור (עצמו) **בגילוי**.

(ב) הארה ומעין מה'אור' בלבד (ולא עצמותו) הנמשך בכל מאמר ונברא פרטי, בכדי שכל פרטי הנבראים יתאימו למטרה של ה'אור' (היינו שיהיו באופן כזה אשר סוף כל סוף יעשו ל'אור'). ו'אור' זה ומטרה זו (מלבד שהוא הארה בלבד, הנה גם הארה זו) אינה בגילוי ממש כמו במדרגת עצם האור. ועל בחינת הארה זו של ה'אור' נאמר בתורה רק "וירא אלקים כי טוב" – היינו שהאור כמו שהוא בכל מאמר פרטי, נאמר בו רק "טוב", **שרומז** על האור, אבל לא נאמר בהם בפירוש "אור". וגם בזה ישנה הוראה לאדם (שבנוסף לזה שלפני גישתו לעשות איזה דבר צריך הוא, כאמור, לדעת שהמטרה שלו היא "יהי אור", הנה עוד זאת), שצריך הוא להשתדלות מיוחדת שמטרה זו תורגש גם בכל שעה ובכל פרטי פעולותיו.

(ע"פ ספר הערכים חב"ד, כרך ב',

ערך 'אור – בהירות' סעיף ה')

עבודת קיום המצוות באה מלימוד התורה, כמאמר רז"ל "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה" – נמצא שגניזתו של אור זה הוא בתורה; ויש להוסיף ששייכות האור לתורה דוקא הוא לפי שגילוי ההמשכות שעל ידי קיום המצוות היא על ידי תורה אור; עוד ענין ב"גנזו בתורה" – שהאור שהאדם צריך לקבעו למטרת כל פעולותיו, צריך להיות אור כזה שהתורה אומרת עליו שהוא אור.

ה. שייכותו לכל הנבראים

הטעם על זה שבכל נברא נאמר "וירא אלקים כי טוב" – ש'טוב' הוא ענין האור:

במטרתה של פעולה – שתי מדרגות:

(א) כמו שהיא במחשבה וכוונה לפני הפעולה – שאז מאירה אצלו בגילוי המטרה עצמה.

(ב) גם בעת שהאדם עושה את הפעולה, בהכרח שירגיש את הכוונה בכל פרט ופרט שעושה – בכדי שפרטי פעולותיו יתאימו לכוונה, וכוונה זו, מכיון שמלובשת בפעולה – היא רק הארה בלבד מבחינת הכוונה עצמה (מהכוונה כפי שהיא לפני התלבשותה בפעולה), וגם בחינה זו שבכוונה – איננה בגילוי כל כך.

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התיא

עזרה ראשונה לנפש

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube f

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

אלול - חודש המאסף כהכנה לגאולה

ענינו של חודש אלול

חודש אלול הוא חודש חשבון הנפש והתשובה. בחודש זה, האחרון לחודשי השנה, ראוי לערוך בו מעין סיכום ומאזן להתנהלותנו במהלך השנה העוברת. ימים אלה, המסוגלים לתיקון והשלמה, מהווים גם ימי הכנה לשנה החדשה הבאה עלינו לטובה.

להלן חמשת עיקרי העבודה הרוחנית המרומזים בראשי התיבות 'אלול' (כמה פסוקים שכל אחד מהם מציין סוג מיוחד בעבודת ה').

התשובה - המפתח הכללי

עבודת ה' הראשונה היא **התשובה**. הדבר מרומז בפסוק: "ומל ה' אלוקיך את לבבך ואת לבב זרעך" (ראשי תיבות 'אלול').

מילת הלב - פעולת הסרת ה'ערלה' (אטימות הלב) המסתירה את האהבה הטבעית שביהודי לקב"ה - היא עבודת התשובה.

לאחר שהאדם 'מל' את אטימות לבו ופותח פנימיות נפשו לעבודת ה', מגיע שלב הירידה לפרטים. עבודת ה' מתחלקת לשלושת העמודים שעליהם העולם עומד - תורה, עבודה (תפילה) וגמילות חסדים.

שלושת הקווים בעבודת ה'

בחודש אלול, חודש המאסף, על האדם להתחזק בשלושת הקווים - תורה, תפילה וגמילות חסדים, לתקן ולהשלים את הדורש תיקון והשלמה בעבודת השנה החולפת.

ענין לימוד התורה מרומז בפסוק המדבר בענין ערי

מקלט: "אנה לידו ושמתי לך" (ראשי תיבות 'אלול'). התורה אף היא בבחינת 'מקלט' כפי שנאמר: "דברי תורה קולטין", שכן עבודת עסק התורה מגינה על האדם מפני יצר הרע.

ענינה של התפילה מרומז בפסוק "אני לדודי ודודי לי"

(ראשי תיבות 'אלול'). מהות התפילה היא עבודת התקשרות האדם לקב"ה מתוך אהבה. התקשרות זו מתבטאת בפסוק המציין את ההתחברות בין 'אני' (האדם) ל'דודי' (הקב"ה).

ענין גמילות חסדים מרומז בפסוק "איש לרעהו ומתנות לאביונים" (ראשי תיבות 'אלול').

החירות לעבוד את ה'

אולם כדי שעבודת התשובה וחיזוק שלושת הקווים האמורים תזכה להצלחה, יש צורך בגאולה מכל הדברים המפריעים והמבלבלים. יהודי צריך להתייבב בתחושה של גאולה - שהוא בן חורין לעבוד את ה' ושאינ לגביו שום ערך וממשות לכל הפרעות למיניהן.

ומעבודה זו של היחיד היוצא מכל מדידה והגבלה, באה גם הגאולה המרומזת אף היא במילה אלול: "אשירה לה" ויאמרו לאמר" (ראשי תיבות 'אלול'). בפסוק זה הנאמר בשירת הים, מרומזת השירה העתידית שישיר עם ישראל בגאולה (הכללית) האמיתית והשלימה. רגש הגאולה (החירות לעבוד את ה') שיהודי חש עוד בימי הגלות האחרונים, הוא בבחינת הכנה ושער לבואה של הגאולה עצמה, בקרוב ממש.

(מעובד מתוך הספר "שולחן שבת",

על פי לקוטי שיחות כרך כ"ט)

הסיפור השבועי

מה יאמרו המלאכים

בתוך כך נכנס לבית המדרש תושב העיר, סוחר בעל ממון, שנהג לבלות את רוב זמנו במסעות עסקים בין הערים והעיירות. כששמע הסוחר את נושא השיחה, ניצת אור בעיניו. הוא המתין לרגע של שקט ואז פתח ואמר: "אני יכול לספר בגנותו של הרבי מברדיטשוב". הכול הפנו עיניים משתאות לעבר הסוחר, שהצהרתו נאמרה בחדווה מוגזמת.

הביט בו גם הצדיק רבי ברוך במבט משתאה וחודר. בקול שקט אמר לו: "ספר". בארשת חשיבות סקר הסוחר את פני החסידים והחל לספר: "לפני כמה שבועות נזדמנתי, במסגרת עסקיי, לברדיטשוב. התעוררתי משנתי מאוחר, והגעתי לבית הכנסת בשעה מאוחרת למדי. נכנסתי פנימה, ובעמדי על המפתן סקרתי את הנעשה. כל המניינים לשחרית כבר נסתיימו. בפינת בית הכנסת עדיין עמד רבי לוי יצחק, שקוע בתפילתו. כדרכו, התפלל בהתלהבות גדולה, ושמעתי בבירור כי עומד הוא בברכת 'יוצר אור'.

"בעודי עומד על המפתן, מתכוון להיכנס פנימה ולהתפלל ביחידות, פנה לעברי הצדיק. הופתעתי מאוד כשניגש אליי בפסיעות מהירות וקרא לעברי - כשהוא, כאמור, עומד באמצע ברכת 'יוצר אור' - 'מה יאמר המלאך מיכאל! מה יאמר המלאך גבריאל!'. מיד לאחר מכן נפנה לאחור וחזר למקומו".

הסוחר עשה אתנחתה קצרה בדבריו וסקר את פני הנוכחים ורבי ברוך בראשם. "נו, מה תאמרו על כך - יש הסבר להתנהגותו המוזרה של רבי לוי יצחק! מה למיכאל ולגבריאל באמצע התפילה ומה למלאכים אלה ולי?! והחמור מכל, האם לרבי מותר להפסיק בדיבור באמצע ברכת יוצר אור?!... חיוך של בוז נמתח על שפתי

הצדיק רבי ברוך ממז'בוז' ישב בבית מדרשו וסביבו כמה מחסידיו. לאחר שהשמיע באוזניהם פירוש נאה למאמר חז"ל מסויים, פנה אליהם לפתע: "האם מישהו מכם יכול לספר לי דבר רע על רבי לוי יצחק מברדיטשוב?".

החסידים התקשו לרדת לסוף דעתו. הם סברו שבכוונתו להפליא במעלת רבי לוי יצחק ולומר כי אין איש בעולם המסוגל לדבר בגנותו, אולם רבי ברוך לא הרפה, ודבריו לבשו נימה של הפצרה. "נו, אדרבה", דחק בחסידיו, "ספרו נא דבר רע על רבי לוי יצחק... מצפה אני לזה".

תמהו החסידים תמיהה רבה והתקשו מאוד לדלות ממוחם דברים שליליים שידעו או ששמעו על צדיק זה, אוהבם וסנגורם של ישראל. אך מכיון שהרבי ביקש, התאמצו להשביע את רצונו. ניסו את כחם, זה בכה וזה בכה, ועדיין לא הצליחו לומר דבר גנות ממשי על הצדיק מברדיטשוב.

כעבור שעה קלה הסביר רבי ברוך את בקשתו המוזרה. "דעו", אמר לחסידיו, "כי מלאכי מעלה מתקנאים ברבי לוי יצחק, אשר נתקיים בו 'מצא חן בעיני אלוקים ואדם'. כל כך שלם הוא ביראת שמים, בלימוד תורה, בחיבוב מצוות ובאהבת הבריות, עד שכביכול מתקשים הם המלאכים לעמוד כנגדו. כתוצאה מכך נוצר עליו קטרוג וסכנה נשקפת לחייו. על כן מתאמץ אני למצוא בו חיסרון כלשהו, כדי לצנן את להט הקנאה של המלאכים בו ולהסיר מעליו את הקטרוג".

הסברו של רבי ברוך הניח את דעתם של החסידים. שוב נפנו לחפש ולהעלות חסרונות ודברי ביקורת על הצדיק רבי לוי יצחק ודרכו.

סומק עז הציף את פני הסוחר. רבי ברוך לא הסיר ממנו את עיניו. "משום כך ניגש אליך וצעק - 'מה יאמר המלאך מיכאל! מה יאמר המלאך גבריאל!'. הרי אפילו הם לא ימצאו עליך לימוד זכות!"...

הסומק על פני הסוחר התחלף בחיורון עמוק. הוא השפיל את עיניו, והחסידיים סביב השולחן היו עדים למעמד מופלא שבו התגלתה לעיניהם רוח הקודש של שני הצדיקים גם יחד - רבי ברוך ורבי לוי יצחק.

כעבור רגע נמסכה התרככות מה בקולו התקיף של רבי ברוך. "אם חפץ אתה בכפרה, עליך לשוב לברדיטשוב, להחזיר את הגנבה לבעליה, לבקש סליחה מהצדיק על הזלזול בכבודו, ולהתחנן לקב"ה שיעזור לך לעלות על דרך הישר".

חדרו דברי רבי ברוך ללב הסוחר. בלי אומר ודברים קם ויצא מבית המדרש, פניו לעבר ברדיטשוב, מתוך רצון כן להיטיב את מעשיו ולתקן את דרכו.

הסוחר ששעה שהטיל לחלל את משפטו האחרון. משתאים למדי הביטו החסידיים חליפות בסוחר וברבם. לא היה צריך עין חדה כדי להבחין במבטו הנוקשה של רבי ברוך. בהביטו אל החסידיים, בתוך מה שנראה כהתעלמות מכוונת מהסוחר המספר, פתח ואמר: "כאשר מתפללים ברכת 'יוצא אור' ומגיעים למילים 'יוצר משרתים', עומדים המלאכים, ובראשם מיכאל וגבריאל, להמליץ טוב על עם ישראל. באותה שעה ממש מצטרף רבי לוי יצחק, סנגורם של ישראל, אל המלאכים ואף הוא מלמד זכות על עם ישראל".

בשלב זה הטה רבי ברוך את ראשו ומיקד את עיניו החודרות בסוחר. "כשאתה הגעת לבית הכנסת ורבי לוי יצחק ראה אותך עומד שם, בידך שקית התפילין ובכיס מעילך כף הכסף שגנבת באותו בוקר מהמלון שבו התאכסנת - חיפש ולא מצא עליך שום לימוד זכות, שהרי עשיר אתה ואינך חסר מאומה, ומדוע אפוא גנבת?!".

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת ראה

דרך הברכה ודרך הקללה

משה מעמיד לפני בני ישראל את הבחירה הבאה: דרך הברכה או דרך הקללה. באם ישמרו את מצוות ה' תבוא עליהם הברכה, ובאם לאו, תבוא עליהם הקללה. מועד אמירתם של נוסחי הברכה והקללה במילואם יהיה בפועל, לאחר שבני ישראל יחצו את הירדן ויגיעו אל הארץ המובטחת. מקום אמירתם: בעמק שבין הר גריזים (הר הברכה) לבין הר עיבל (הר הקללה).

ניתוח האלילים והכרתת כל דרכי עבודתם

עם כיבוש הארץ, חוזר משה ומזהיר, על בני ישראל להשמיד את כל מאפייני ואביזרי עבודת האלילים של העמים יושבי הארץ.

כמו כן מצווים בני ישראל לעבוד את ה' שלא כדרכי הגויים הזובחים ומקריבים לאליליהם בכל מקום העולה על רוחם. עבודת הקרבנות, מבהיר משה, תתבצע אך ורק במקום אשר יבחר ה' (תחילה במשכן, ומאוחר יותר בבית המקדש בירושלים).

עבודת ה' לאחר כיבוש בארץ.

באופן זמני, בתקופת כיבוש הארץ וחלוקתה (וכל עוד מתבצעת העבודה במשכן), ישנה האפשרות להקריב קרבנות מסויימים (נדבות ונדרים אישיים) גם בבמות, הם המזבחות המקומיים. אולם במזבחות אלו אין להקריב קרבנות המתחייבים מציווי התורה. ולכשיבנה המקדש,

ייאסרו הבמות כליל.

המקדש, בו יוקרבו הקרבנות (עולות, זבחים, תרומות, מעשרות מן היבולים, נדרים, נדבות ובכורות), יהיה המרכז הרוחני של העם ולשם יעלו בני ישראל לשמוח לפני ה'. אמנם שחיטת חולין, לשם אכילת בשר בלבד, שאינה באה כקרבן לה', יכולה להתקיים בכל מקום.

עוד מפרט משה את הדינים הבאים:

- אין להוסיף או לחסר על דברי התורה.

- אין לאכול בשר עם הדם.

- מעשרות ובכורות יש לאכול רק בירושלים.

- על העם להפריש מעשרות עבור הלוי (שאינו לו נחלה בארץ ומחייטו מהמעשרות).

איסורי ודיני עבודה זרה

ומוסיף משה כמה איסורים ודינים בנוגע לעבודה זרה:

- אין להקריב אדם ע"י שריפתו, כדרכי הגויים שגם את בניהם ואת בנותיהם שורפים הם באש לאליליהם.

- אין להאמין למציג עצמו כנביא ומצוה לעבוד עבודה זרה. אדם כזה הוא נביא שקר ויש להורגו.

- אדם המסית לעבודת אלילים, אין לרחם עליו ודינו מוות בסקילה. תחילה יסקלוהו העדים ולאחריהם כל העם.

- 'עיר הנידחת' - עיר שאנשים מתוכה הסיתו את כל יושביה לעבוד עבודה זרה. יש להרוג את כל הנידחים,

דין שמיטת כספים בשביעית

אחת לשבע שנים, בשנה בה נוהגת שמיטת הקרקעות, יש לקיים גם את מצות שמיטת כספים. (בשנה זו מתבטלים כל החובות).

בתוך כך מזהירה התורה מפני המנעות מלהלוות לקראת השנה השביעית בשל שמיטת החוב.

דיני עבד עברי

נתפס אדם בגניבה, ואין ביכולתו להשיבה (במקרה שכבר אינה בידו) או להשיב תמורתה בכסף או רכוש, אזי יימכר הוא עצמו לעבד על ידי בית הדין.

לאחר שש שנות עבודה, ישחררו אדונו בשנה השביעית. אין לשלחו חינום כי אם לתת בידו מענק שחרור.

אם העבד העברי מצידו אינו מעונין לצאת לחופשי, מביאו אדונו לבית הדין, שם נותנים את המרצע באוזנו ובודלת (כאות קלון על שבחר בעבדות לבשר ודם חלף שעבודו לה' בלבד), ויהיה לו לעבד עולם. ועל כל פנים, בבוא היובל (שנת החמישים – מועד כללי, שאינו קשור עם חישוב שנות עבודת העבד), יצא העבד לחירות.

בכור הבקר והצאן קודש לה'

כל בכור בעדר קודש הוא לה', ואין להשתמש בו לעבודה או לגזוז את צמרו לצרכי בעליו. נפל בו מום, מותר לשחטו בכל מקום ולאוכלו (אך כאמור יש להיזהר מאכילת הדם).

פירוט ענינים של שלושת הרגלים

שלוש פעמים בשנה (פסח, שבועות וסוכות), על כל הזכרים לעלות לרגל לירושלים ולהביא עימם קרבן לבית המקדש. ימים אלו הינם ימי שמחת חג.

חג הפסח: בני ישראל מצווים לחוג מידי שנה את חג הפסח, זכר ליציאת מצרים בחודש האביב. על בית הדין לעבר אחת לכמה שנים את השנה, על מנת שהחג יחול

לרכז את כל הרכוש לרחוב העיר ולהעלותו באש.

איסור מנהגי גויים ומאכלות אסורות

– עם ישראל, בהיותו עם סגולה קדוש לה', אסורים עליו מנהגי הגויים המקרחים ראשם ושורטים עצמם כאות אבל על המת.

כמו כן מקודשים ישראל לה' גם באכילתם, ועל כן אסורה עליהם אכילת בעלי חיים שאינם טהורים.

– סימני הבהמה והחיה המותרת באכילה: מפריסת פרסה, שוסעת שסע ומעלה גרה, כגון שור, כבש, עז, צבי ואייל.

– בהמות וחיות שחסר בהן אחד מסימנים אלו אסורות באכילה, כגון גמל, ארנבת, שפן וחזיר.

– סימני הטהרה ביצורי המים הם סנפיר וקשקשת.

– מרבית בעלי הכנף טהורים ומותרים באכילה. למעט המפורטים להלן ומיניהם: הנשר, הפרס, העזניה, הראה, האיה הדיה, העורב, בת היענה, התחמס, השחף, הנץ, הכוס, הינשוף, התנשמת, הקאת, הרחמה, השלך, החסידה, האנפה, הדוכיפת והעטלף.

– שרצי העוף וכן כל בעלי הכנף הקטנים הרוחשים על הארץ, אסורים באכילה.

– אסורה אכילת נבלה (בעל חי שהומת שלא בשחיטה כשרה כהלכה) ויש לתיתה לגר תושב או למכרה לאינו יהודי.

– אין לבשל גדי בחלב אמו (איסור אכילת בשר וחלב יחדיו).

דיני מעשר ראשון ושני

משה מרחיב בפרשתנו בענין ה'מעשר השני'. מעשר זה הנוהג בחלק מהשנים נאכל ע"י בעליו. עליו להביאו (או את המזון שירכוש בתמורתו) לירושלים ולאוכלו שם. בנוגע למעשרות הלוי, יש לחשב מידי שלוש שנים את מאזן התרומות והמעשרות ולהשלים את החסר.

חג השבועות: ממחרת יומו הראשון של חג הפסח (משעה שקוצרים את העומר, הוא הקציר הראשון) סופרים שבעה שבועות (ארבעים ותשעה יום), וביום החמישים חוגגים בשמחה את חג השבועות יום אחד.

חג הסוכות: גם את חג הסוכות חוגגים בשמחה גדולה שבעה ימים, וזמנו בתקופת האסיף. מצות השמחה מודגשת ביותר בחג זה.

תמיד באביב. בשנה מעוברת קובעים חודש אדר נוסף (אדר א' ואדר ב').

עיקרי החג הם: הקרבת קרבן הפסח בי"ד בניסן, איסור אכילת החמץ וביעורו כל משך שבעת ימי החג. במהלך ימי החג אוכלים מצות (עיקר חיוב אכילת מצה ביום החג הראשון). היום השביעי של החג (שביעי של פסח) הוא יום חג ואסורה בו המלאכה.

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

Www.tanyaor.com

לפתוח את הלב

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

נקיבת מספר שייכת רק כשמדובר על נתינה בפועל, ובכך עוסק הפסוק השני. לכן שם אומר רש"י "אפילו מאה פעמים". אולם בפסוק הראשון עיקר ההדגשה היא, שעל האדם להתגבר על פיתויי יצרו, וכאן אין מקום לנקוב מספר, אלא די בעצם הציון שעל האדם להתגבר על יצרו "אפילו כמה פעמים". בכל פעולה של צדקה צריך האדם לפתוח את לבו וידו, ועליו למנוע חלילה מצב של אימוץ הלב וקפיצת היד.

יתרון המאבק

בעומק הדברים יש כאן שני אופנים בנתינת הצדקה: אופן אחד שהאדם נדרש להילחם עם יצרו, המפתה אותו שלא לתת צדקה. האופן השני הוא, שאין בו מלחמה פנימית, והוא נדרש רק לתת את הצדקה בפועל.

מסתבר, שיש מעלה מיוחדת באופן הראשון, שלכן לא נאמר שם מספר נקוב כלשהו (אפילו לא "מאה פעמים"), שכן ההתגברות על היצר מעוררת את הכוחות הבלתי מוגבלים שבנפש האדם. הבחירה בטוב, כנגד הרצונות הטבעיים, חושפת את מלוא עוצמתה של הנשמה האלוקית, הבלתי מוגבלת.

על ידי קיום מצות הצדקה – ובפרט בימי אלול שבהם מרבית בצדקה – זוכה כל יהודי להיכתב ולהיחתם בספרם של צדיקים גמורים, עד לגאולה האמיתית והשלימה, שהרי "אין ישראל נגאלין אלא בצדקה".

(מעובד מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך ל"ד)

"פתוח תפתח... נתון תתן" (דברים ט"ו, ח'–י')

המצוה לתת צדקה מופיעה פעמיים בפרשתנו, ובכל פעם היא נאמרת בלשון כפולה. ציווי אחד: "פתוח תפתח את ידך", והציווי השני: "נתון תיתן לו". בשני הציוויים התורה משתמשת בציווי כפול – "פתוח תפתח", "נתון תיתן".

חז"ל למדו מכפל הלשון הזה, שהחובה לתת צדקה אינה מוגבלת לפעם אחת, אלא חובה לתת שוב ושוב. וכפי שמפרש רש"י: "פתוח תפתח – אפילו כמה פעמים". וכך הוא מפרש גם את הפסוק השני: "נתון תיתן לו – אפילו מאה פעמים".

להתגבר על הפיתוי

שני הפסוקים הללו מתייחסים לצדדים שונים במצות הצדקה. הפסוק הראשון פונה ללבו של הנותן. התורה אומרת לו: "לא תאמץ אל לבבך ולא תקפץ את ידך מאחיק האביון", ובהמשך לזה היא מצוה: "פתוח תפתח את ידך". כלומר, כאן הדגש הוא על נותן הצדקה, שעליו להתגבר על פיתויי יצרו.

הפסוק השני מכוון לעצם מעשה הנתינה. הדגש כאן הוא על הנתינה לעני. התורה מדגישה שעל האדם לתת בפועל לעני את הדרוש לו.

מאה פעמים

דבר זה מסביר את השוני בפירוש רש"י בשני הפסוקים: בפסוק "פתוח תפתח" פירש – "אפילו כמה פעמים", ובפסוק "נתון תיתן" – "אפילו מאה פעמים".

חסידות על הפרשה ראה

וישראל, שנמשלו לאב ובן, והרי "ברא כרעא דאבוה" (הבן הוא כירך האב) - נשמות ישראל הן דבר אחד כביכול עם הקב"ה, ולכן ביכולתן להגיע לביטול מוחלט אליו יתברך.

(סדור עם דא"ח עם קסג)

ביטול מוחלט אליו יתברך בנים אתם לה' אלקיכם (יד,א)

אנו רואים שהרגל בטלה לגמרי אל הראש, ולא יעלה על הדעת ש'תתנגד' להוראות הראש, וזאת מכיון שהראש והרגל הם בעצם דבר אחד. והוא הדין לקב"ה

שבת שלום!!!

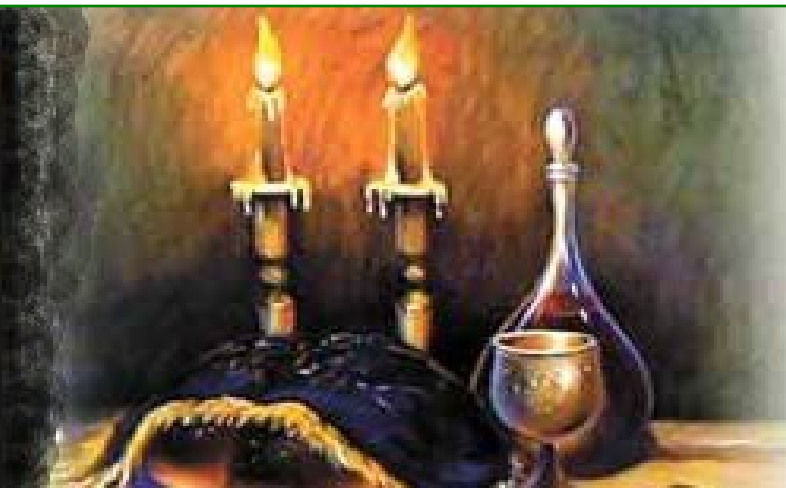
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

Tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
20:02	18:49	י-ם
20:04	19:04	ת"א
20:05	18:56	חיפה
20:04	19:06	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון